

OCAK 2014

Takvim ve Öngörüler

- ABD'de Parasal Genişlemeden Çıkış Başladı
- Yeni Küresel Koşullar Oluşuyor
- AB İçinde İyimserlik Artıyor
- Türkiye'de Siyaset Belirleyici Oluyor

İçindekiler:

Beklentiler	1
Takvim	2
Öngörüler	3
Bilgi Yönetimi	4

Dünya Ekonomisinde Beklentiler

ABD'de Büyüme Hızlanıyor

ABD ekonomisinde yılın üçüncü çeyrek döneminde yüzde 4.1'e çıkan büyüme dördüncü çeyrekte de sürmektedir. ABD ekonomisinde 2014 yılında yüzde 2.8-3.0 arası büyüme beklenmektedir (FED Beklentisi). Son çeyrekte konut piyasası, inşaat sektörü, istihdam, perakende harcamalar ve reel kesim ile tüketici güveninde önemli artışlar oluşmuştur ve bu ivme 2014 yılına da sarkmaktadır. 2014 yılında ABD ekonomisindeki büyüme dünya ekonomisindeki toparlanmaya da katkı sağlayacaktır. Gelişmiş ülkelerde daha hızlı büyüme beklenmektedir.

FED Parasal Genişlemeden Çıkışı Sürdürecektir

ABD Merkez Bankası FED ekonomik büyümeye bağlı olarak parasal genişlemeden çıkışı Aralık ayında başlatmıştır. İlk aşamada aylık 85 milyar dolar olan genişleme 10 milyar dolar azaltılarak 75 milyar dolara inmiştir. FED ekonomideki iyileşmeye bağlı olarak parasal genişlemeden çıkışı sürdürecektir. Muhtemelen Haziran ayına kadar aylık alımları sıfırlayacak ve sona erdirecektir. Buna bağlı olarak Haziran'a kadarki 4 toplantıda 10-20 milyar dolar arası indirimler gerçekleştirilecektir. Küresel ölçekte faizler artacaktır.

Avrupa Birliği'nde Beklentiler İyileşiyor

Avrupa Birliği ekonomisinde toparlanma kırılğan olmakla birlikte halen sürmektedir. Buna bağlı olarak Avrupa Birliği'nde reel kesimin ve tüketicilerin güveni ve beklentileri iyileşmektedir. İmalat sanayi beklenti endeksi 52.7 ile son üç yılın zirvesine ulaşmıştır. Euro bölgesi Sentix iş güven endeksi Ocak ayında iyimser yönde sıçrama göstermiştir. Avrupa Birliği'nde beklentilerin iyileşmesi ekonomik toparlanmayı da destekleyecektir. AB 2014 yılında daha iyi bir büyüme gösterecektir.

Türkiye Ekonomisinde Beklentiler

Siyaset Ekonominin Önüne Geçti

2014 yılında yapılacak olan yerel seçimler ve Cumhurbaşkanlığı seçimi kendi içinde ekonomiyi etkileme potansiyeli ve riski taşımaktaydı. Nitekim Hükümet buna bağlı olarak 2014 yılını tasarruf yılı ilan etmiş ve büyüme hızını yüzde 4.0'e indirmişti. 17 Aralık tarihinden itibaren yaşanmaya başlanan gelişmeler ise önemli bir devlet krizine dönüşme riskini dahi içermektedir. Buna bağlı olarak en azından yerel seçimlere kadar olan süreç için ekonomi üzerindeki siyasi riskler azami ölçüde artmıştır. Siyasi risklerin fiyatlamasını en iyi döviz kurları yansıtmaktadır. Yine beklentiler ve harcamalar

üzerinde de olumsuz etkiler yaşanmaya başlanmıştır. Siyaset tüm yıl genelinde baskın olmayı sürdürecektir.

Kur Artışları Zamlar ve Kredilerde Kısıtlamalar

2014 yılına girerken iktisadi faaliyetler üzerinde etkili olabilecek üç önemli unsur Döviz kuru artışları, zamlar ve tüketici kredileri ile kredi kartlarına getirilen kısıtlamalar olmaktadır. Tüketici kredileri ve kredi kartları kullanımına getirilen yeni düzenlemeler hanehalklarının harcama kapasitesini sınırlandıracaktır. Düzenlemelerin 1 Şubat'ta başlayacak olması nedeniyle Ocak ayında öne çekilen talep görülecektir.

Esas sınırlayıcı etkiler Şubat ayından sonra hissedilecektir. Vergi ayarlamaları ile otomotiv, alkollü içecekler, tütün ürünleri, cep telefonu vb harcamaların kısılması hedeflenmektedir.

Merkez Bankası Politikaları Yetersiz

Merkez Bankası'nın uyguladığı mevcut politikalar döviz kurlarının ve piyasa faizlerinin artışını engelleyemediği gibi enflasyon artmakta ve uygulanan likidite sıkışıklığı ile işler yavaşlatılmaktadır. Merkez Bankası'nın döviz satışları kurlar üzerinde etkisiz kalmaktadır. Faiz artırmak yerine uygulanan likidite sıkılaştırması işleri daha da yavaşlatacaktır.

Ocak 2014 Ekonomi-Dış Politika-Siyaset Takvimi						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
		1	2	3 TÜRKİYE ARALIK AYI ENFLASYON VERİSİ	4	5
6	7	8 TÜRKİYE KASIM AYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ AVRUPA KASIM PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	9 AVRUPA MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	10 ABD ARALIK AYI İŞSİZLİK VERİSİ	11	12
13	14 TÜRKİYE KASIM AYI CARİ AÇIK VERİSİ ABD ARALIK AYI PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	15 TÜRKİYE EKİM AYI İŞSİZLİK VERİSİ	16	17 ABD ARALIK AYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	18	19
20	21 TCMB MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	22 JAPONYA MERKEZ BANKASI FAİZ TOPLANTISI	23	24	25	26
27 TÜRKİYE OCAK AYI KAPASİTE KULLANIM VERİSİ	28 TCMB ENFLASYON RAPORU AÇIKLANACAK	29 ABD FED FAİZ TOPLANTISI	30	31 TÜRKİYE ARALIK 2013 DIŞ TİCARET VERİLERİ		

- ⇒ Yerel seçimler için adaylar açıklanıyor, seçim sürecine giriliyor.
- ⇒ Yeni Anayasa çalışmalarında ümit tükendi.
- ⇒ Çözüm sürecinde demokratikleşme paketinde yasama çalışmaları ve yeni adımlar bekleniyor.
- ⇒ Suriye'de kargaşa sürerken Irak'ta çatışmalar artıyor.
- ⇒ Türkiye'de devlet krizi riski ilk kez gündemde.

Mali Göstergelerde Öngörüler

- **Türk Lirası'nda Değer Kaybı Baskısı**
- **TL Faizlerde Artış Beklentisi**
- **Euro Dolar Paritesinde Dalgalanma**
- **Emtia Fiyatları Zayıf Kalıyor**

Türk Lirasında Değer Kaybı Sürecek

Dışarıdaki likidite koşullarındaki değişim, içerideki siyasi riskler ve Merkez Bankası'nın mevcut politikaları çerçevesinde Türk Lirasında değer kaybı sürecektir. Türk Lirasındaki değer kaybını sınırlayacak unsur Merkez Bankası'nın açık ve doğrudan faiz artırımını olacaktır. Siyasi gelişmelerde yaşanacak her yeni aşama da Türk

Lirasındaki değer kaybını hızlandıracaktır.

TL Faizler Yukarı Yönlü

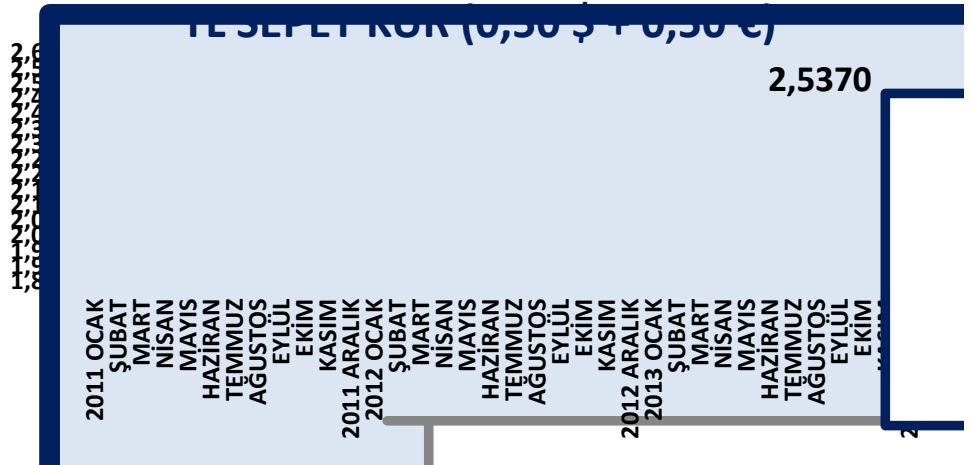
FED'in parasal genişlemeden çıkışı başlatması, son yaşanan siyasi gelişmeler ile Türkiye'nin risk priminin artması ve Merkez Bankası'nın sıkılaştırma politikası nedeniyle Türk Lirası faizler yukarı yönlü olmaya devam edecektir. Enflasyondaki yükseliş de

faizleri yukarı yönlü etkileyecektir.

Euro Dolar Paritesi Dalgalı

Euro-Dolar paritesinde yön arayışı sürmektedir. FED'in parasal genişlemeden çıkışı başlatmasına rağmen parite 1.38'lere kadar yükselmiştir. AB ekonomisindeki iyileşme de Euro'yu desteklemektedir. Paritede yön arayışı sürecektir. Emtia fiyatları ise durağandır.

"Türk Lirası Sepet Kur 2.50'yi de Aştı"

Reel Sektör ve İktisadi Faaliyetlerde Beklentiler

- **Siyasi Riskler İktisadi Faaliyetleri Sınırlayacak**
- **Sanayide Kapasite Kullanım Oranı Yükseldi**
- **Tüketici Güveninde Gerileme**
- **Tasarruf Tedbirlerinin Etkisi Hissedilecek**

Ekonomide yeni yıla girerken yaşanan siyasi gelişmeler, beklentiler, harcamalar ve yatırım kararları üzerinde sınırlayıcı etkiler yaratmaya başlamıştır. Buna ilvae olarak FED'in parasal genişlemeden çıkışı başlatması ve BDDK'nın aldığı tüketici kredileri ve kredi kartlarına ilişkin sınırlayıcı önlemler de hayata geçmeye başlayacaktır. Döviz kurlarındaki artış da hanhalklarını ve döviz borçlusu özel sektörü tedirgin etmektedir.

Bunlara bağlı olarak öncelikle Aralık ayında reel kesimin beklentilerinde ve tüketici güveninde gerilemeler yaşanmıştır. Bu gerilemeler iktisadi faaliyetleri yavaşlatacaktır. Tüketici kredilerine ve kredi kartlarına getirilen sınırlamaların 1 Şubat'ta

başlayacak olması Ocak ayında geçici bir talep artışı yaratabilecektir. Otomotiv sektöründe ÖTV ve kur artışları etkisi ile satışlar sınırlanacaktır.

Konut sektöründe aylık kredi faiz oranlarında yüzde 1.0 eşliğinin aşılması talebi sınırlayacaktır. Perakende harcamalarda ise indirim kampanyalarının etkisi görülmektedir. Yerel seçimlerin de perakende harcamalar üzerinde olumlu katkısı olacaktır.

Üretim tarafında ise Aralık ayında sanayi kapasite kullanım oranı yüzde 76,0 ile geçen yılın aynı ayına göre 2,4 puan artmıştır. Aralık ayında KKO, Ekim ayından sonra en yüksek oranda gerçekleşmiştir.

İnşaat sektöründe ise Aralık ayında mevcut işlerde ve alınan yeni siparişlerde gerileme görülmektedir.

Dış ticaret tarafında ise ihracat Aralık ayında yüzde 9,8 artarak 12.97 milyar dolar olmuştur. İthalat artışı ise yıllık yüzde 6'ya kadar gerilemiştir. Döviz kurlarındaki artış ihracatı desteklerken ithalatı sınırlamaktadır.

Türkiye ekonomisi 2014 yılına tasarruf yılı olarak başlarken alınan sıkılaştırma önlemleri ve üzerine gelen siyasi gelişmeler sonrası iktisadi faaliyetler seviyesi mevsimsellik ve yerel seçimin bölgesel etkileri dışında sınırlı kalacaktır.

Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Zeytinoğlu Caddesi
Sarıkonaklar İş merkezi
C Blok Kat:3 Daire:16
Akatlar/İSTANBUL

TELEFON:
(212) 3528795

FAX:
(212) 3528796

E-MAIL:
info@esdh.com.tr

Web Adresi
www.esdh.com.tr

Dr.Can Fuat Gürleşel
can@esdh.com.tr

Bilgi Yönetimi; Tüketici Kredileri ve Kredi Kartı Borç Bakiyesi -Milyon TL -

YILLAR	TÜKETİCİ KREDİLERİ				KREDİ KARTI	TOPLAM
	Konut	Taşıt	Diğer	TOPLAM		
2004	2.631	4.194	5.906	12.731	13.717	26.448
2005	13.035	6.352	10.212	29.599	17.227	46.826
2006	23.388	6.662	17.470	47.520	21.466	68.986
2007	32.441	6.123	29.064	67.628	26.352	93.980
2008	39.278	5.530	38.411	83.219	33.419	116.638
2009	44.896	4.421	44.002	93.319	36.465	129.784
2010	60.817	5.671	62.593	129.081	43.652	172.733
2011	74.588	7.365	86.476	168.429	54.999	223.428
2012	85.959	8.007	100.068	194.034	70.435	264.469
2013 (Ekim)	106.789	8.330	123.998	239.117	82.010	321.127

Kaynak: BDDK-TCMB

- ⇒ Türkiye’de kullanılan tüketici kredileri içinde 2004 -2013 yılı arsındaki son on yıllık dönemde taşıt kredileri 4.2 milyar TL’den 8.3 milyara çıkarak **2 kat** artış göstermiştir.
- ⇒ Konut kredilerindeki artış ise son on yılda **41 kat** artarak 106.8 milyar TL’ye yükselmiştir. En hızlı ve büyük artış oranı konut kredilerinde olmasına, ev tekstilinden beyaz eşyaya kadar bir çok tüketim alanını da beraberinde tetiklemesine rağmen sınırlayıcı yeni bir önlem getirilmemiştir.
- ⇒ Diğer bireysel ve ihtiyaç kredilerindeki son on yıllık artış **21 kattır**.
- ⇒ Taksitli kampanyalar ve taksit sayısının yüksek olması nedeni ile sınırlamalar getirilen kredi kartlarındaki son on yıllık artış ise sadece **6 kattır**.
- ⇒ Toplam kredi kart ve tüketici kredileri toplamı 321.1 milyar TL nda ki son on yıllık artış **12.1 kattır**.

TEMEL GÖSTERGELER

	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK
Dolar/TL	1,7995	1,8876	1,9282	1,9343	2,0348	2,0402	1,9930	2,0211	2,1343
Euro/TL	2,3528	2,4542	2,5183	2,5654	2,6978	2,7552	2,7249	2,7504	2,9397
Euro/Dolar	1,3163	1,2994	1,3007	1,3275	1,3220	1,3534	1,3556	1,3589	1,3742
MB Politika Faizi %	5,00	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50
Gösterge Tahvil Faizi %	5,20	6,01	7,89	9,23	9,95	8,55	7,80	9,12	10,10
Cari Açık Yıllık Milyar \$	52,2	54,5	55,2	57,4	58,4	59,1	60,9		
TÜFE Yıllık %	6,13	6,51	8,30	8,88	8,17	7,88	7,71	7,32	7,40
Toplam Krediler Milyar TL	859,0	904,5	935,5	943,6	981,9	1.002,5	1.000,3	1.026,0	1.044,3
Brent Petrol Varil Dolar	101,66	100,10	102,01	107,89	114,04	108,27	108,96	110,12	110,92
Dow Jones Endeksi	14,840	15,115	14,909	15,499	14,810	15,129	15,545	16,086	16,577